УДК 821.112.2Д-309

ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НІМЕЦЬКОМОВНИХ ФАХОВИХ РІЗНОГАЛУЗЕВИХ ТЕКСТІВ

Кучер З.І., Сидоренко Л.М.
Черкаський державний технологічний університет

Пропонована стаття присвячена дослідженню лексичних особливостей перекладу німецьких фахових різногалузевих текстів українською мовою. Головним критерієм, що відрізняє один жанр науково-технічної літератури від іншого є функціональне призначення тексту. Саме воно і детермінує відбір конкретних мовних засобів для тексту певного галузевого напряму. Знання лексико-граматичних особливостей різногалузевих текстів визначає під час перекладу правильний відбір відповідних мовних засобів та сприяє створенню адекватного перекладу.
Ключові слова: термін, терміносистема, калькування, контекстуальна заміна.

В умовах міжнародного співробітництва у різних галузях економіки, політики й технологій надзвичайно зростає роль перекладу як засобу, який обслуговує економічні, суспільно-політичні, наукові, культурно-естетичні та інші відносини народів. Особливо нагальною стає на сучасному етапі потреба забезпечення фахової міжмовної комунікації.

Основне завдання перекладача фахових різногалузевих текстів полягає в тому, щоб створити такий переклад, який максимально точно відтворює інформацію оригінального тексту, містить загальноприйняті в мові перекладу спеціальні галузеві терміни та відповідає нормі мови перекладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.; Проблемою перекладу різногалузевих текстів займалися багато вітчизняних лінгвістів та перекладачів-практиків, серед яких варто відзначити Карабана В.І. [3], Кияка Т.Р. [4], Науменка А.М. [4], Огуя О.Д. [4], Кур'янову М.О. [7], Міщенко А.Л. [11].

Постановка проблеми дослідження зумовлена стрімким розвитком міжнародних відносин, а саме відносин у різних професійних галузях, що потребує ґрунтовних досліджень окремих аспектів перекладу фахових текстів.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Хоча зазначена проблема була частково досліджена у теоретичному аспекті, важко погодитись, що це питання вичерпане, оскільки перед перекладачем постають все нові труднощі під час перекладу фахових текстів різних галузевих напрямів.

Мета дослідження полягає у виявленні лексичних особливостей перекладу фахових німецькомовних різногалузевих текстів.

Досягнення поставленої мети передбачає вирішення **конкретних завдань**:

- опрацювати теоретичні джерела із зазначеної проблеми;
- визначити основні способи перекладу німецькомовних різногалузевих термінів українською мовою;
- проілюструвати на основі фактичного матеріалу лексичні особливостей перекладу різногалузевих текстів.

Об'єктом дослідження є німецькомовні фахові тексти, які належать до різних галузей професійної діяльності.

Предметом дослідження є лексичні особливості перекладу німецькомовних різногалузевих текстів.

Джерело дослідження: технічні інструкції до приладів, медичні інструкції щодо застосування лікарських засобів, економічні статті та їх український переклад.

Виклад основного матеріалу. Обов'язковою умовою адекватного перекладу будь-якого галузевого тексту є його повноцінне розуміння перекладачем, тому він повинен орієнтуватися в тій галузі науки, в якій працює. Для забезпечення оптимальної комунікації між фахівцями певної галузі існує термінологічна лексика, якій притаманні «специфічний унормований тезаурус, типові граматичні й синтаксичні конструкції у типових для цього дискурсу текстах» [11, с. 177].

При перекладі фахових текстів перекладачу необхідно враховувати співвідношення терміну з контекстом, завдяки чому виявляється значення лексичної одиниці. Коваленко А. Я [9] визначає два етапи у процесі перекладу термінів. На першому етапі перекладач має з'ясувати значення фахового терміну в контексті, а на другому – передати значення цієї лексичної одиниці рідною мовою.

Отже, основне завдання перекладача різногалузевих текстів полягає в тому, щоб як найточніше передати значення термінів, якими перенасичені фахові тексти.

В основі кожного терміну обов'язково лежить визначення (дефініція), яке він позначає, завдяки чому терміни є точною і в той же час стислою характеристикою предмета чи явища. Термін може бути утвореним на основі однієї мови або запозиченим з іншої. Отже, під час перекладу слід враховувати, що характерними рисами терміну є його ототожнення з конкретним поняттям, явищем або процесом певної галузі, а також прагнення до однозначності.

Основним способом перекладу фахових термінів є підбір лексичного еквівалента в мові перекладу, який зафіксований у словнику і точно співпадає зі значенням вихідного терміна. Переклад багатоеквівалентних термінів потребує від перекладача, на думку Карабана В. І. [3], вміння знаходити адекватний відповідник в певному контексті. У випадку, якщо відсутні словникові відповідники для фахових термінів, перекладач використовує різні прийоми перекладацьких трансформацій.

Отже, у процесі аналізу текстів технічних інструкцій до приладів, медичних інструкцій щодо застосування лікарських засобів, економічних статей, та їх українських перекладів де-

© Кучер З.І., Сидоренко Л.М., 2016

тальніше розглянемо лексичні особливості перекладу різногалузевих німецькомовних текстів українською мовою, а саме способи перекладу фахових термінів.

1. Verwenden Sie niemals spitzesoder metallisches Werkzeug, um Frost zu entfernen, denn dies könnte die **Kühlschlange** beschädigen und zum Verfall der Garantieführen (5).	Крім того, ніколи не використовуйте гострі або металеві інструменти для видалення наморозі так як вони можуть пошкодити **охолоджуючий змійовик** і анулювати гарантію (1).

У вихідному реченні використано технічний термін **Kühlschlange**, який позначає одну з запчастин морозильної камери та належить до терміносистеми холодильного устаткування. Для адекватного відтворення значення терміну в мові перекладу застосовується прийом калькування.

2. Vergewissern Sie sich, die **Türdichtung**zureinigen, damit das Gerät effizientfunktioniert (5).	Обов'язково тримайте **ущільнювач дверей** (ущільнюючу прокладку) у чистоті для ефективної роботи приладу (1).

Фаховий термін **Türdichtung** позначає частину дверей у морозильній камері та може відноситись до різних терміносистем. Перекладач застосував прийом калькування *(Tür – двері, Dichtung – ущільнювач, прокладка)* для того, щоб відтворити точне значення терміну у мові перекладу для розуміння його значення реципієнтом.

3. Mögliche Ursache des Problems: Der **Schutzschalter** oder eine **Sicherung** ist gefallen. Die Temperatur der Gefriertruhe ist auf «O/OFF» eingestellt (5).	Можлива причина проблеми: ввімкнувся **автомат захисту мережі** або згорів **запобіжник**. Терморегулятор морозильника встановлено у положення 0/вимк. (1).

У вихідному реченні наявні два технічні терміни з галузі електрики. **Schutzschalter** – складний термін, оскільки він складається з двох слів: (*Schutz – захист, Schalter – вимикач*), але перекладач не використовує калькування, як у двох попередніх прикладах, а застосовує прийом контекстуальної заміни (**«автомат захисту мережі»**), оскільки цей варіант конкретизує значення лексичної одиниці у цьому реченні. Термін **Sicherung** вживають у багатьох терміносистемах, але у галузі електрики він має словниковий відповідник **«запобіжник»**, який було використано перекладачем.

4. Vergewissern Sie sich, dass die Mauer, die mitder Rückseite des Geräts in Kontakt ist, aus **nichtentflammbarem, hitzebeständigem** Material besteht (T90°C) (6).	Переконайтеся в тому, що поверхня стіни, яка контактує із задньою частиною плити, виготовлена з **негорючого** та **теплостійкого** матеріалу і витримує нагрівання (90°C) (2).

У цьому реченні два технічних терміни-прикметники, які вживаються у різних терміносистемах. Простий термін **entflammbar** та складний **hitzebeständig** перекладаються за допомогою словникових відповідників.

5. Die **Klemmen** 1, 2 und 3 sind miteinanderverbunden; die **Steckbrücke** 4-5 befindet sich im unteren Bereich des **Klemmbretts** (6).	**Контакти** 1-2-3 під'єднані один до іншого. **Перемичка** 4-5 знаходиться в нижній частині **клемної коробки** (2).

Технічні терміни **Klemme**, **Steckbrücke**, **Klemmbrett** належать до електричної терміносистеми. Термін **Klemme** – це простий термін-омонім, який може вживатися в різних галузях та мати різні значення. В процесі перекладу перекладач відмовляється від словникового еквівалента ***«клема»*** та обирає прийом контекстуальної заміни, оскільки лексична одиниця **«контакт»** відповідає саме цьому контексту. Складний іменник **Steckbrücke** не перекладається за допомогою калькування, а використовується регулярний відповідник, який в галузі електротехніки відповідає цьому терміну. Складний іменник **Klemmbrett** *(Klemme – клема, Brett – дошка)* перекладається не як ***«клемна дошка»***, а як **«клемна коробка»** за допомогою прийому контекстуальної замін задля адекватної передачі змісту.

6. Das Gerät muss über einen **omnipolaren Schutzschalter** direkt an das Stromnetz angeschlossen werden, wobei zwischen dem Gerät und dem Stromnetz eine Kontaktöffnung von mindestens 3 mm installiert werdenmuss (6).	Під час безпосереднього підключення домережі, встановіть між приладом і мережею **всеполюсний вимикач** з мінімальною відстанню між контактами у 3 мм (2).

У вихідному реченні технічний термін **omnipolarer Schutzschalter** належить до галузі електротехніки. Термін-словосполучення перекладається за допомогою регулярного відповідника, який прийнятий у мові перекладу.

7. Wählen Sie die für die Wand hinter dem Gerät passende **Schraube** und **Schraubenverankerung** aus (6).	**Гвинт** і **дюбель** слід обирати відповідно до матеріалу стіни за приладом (2).

Фаховий термін **Schraube** може вживатися у різних галузях. Під час перекладу було використано словниковий відповідник, який існує в мові перекладу. В процесі перекладу терміну **Schraubenverankerung** застосовано прийом контекстуальної заміни, Перекладач відмовляється від дослівного перекладу ***«анкерне кріплення (анкер) гвинта»***, вилучає іменник **Schraube**, а другу частину адаптує до контексту, і перекладає як **«дюбель»**, замість ***«анкерне кріплення»***.

8. Das **hintere Heizelement** und der eingeschaltete **Lüfter** sorgen für eine sanfte und gleichmäßige Hitze im gesamten Ofen (6).	Включається **задній нагрівальний елемент** та починає працювати **крильчатка**, гарантуючи делікатний і однорідний нагрів усередині духовки (2).

Термін-словосполучення hintere Heizelement використовується в різних терміносистемах, але в зазначеному контексті він позначає одну з запчастин електричної плити. Перекладений за допомогою словникового відповідника. Термін **Lüfter** перекладений за допомогою прийому контекстуальної заміни, оскільки замість слов-

никового відповідника **«вентилятор»**, перекладач підібрав контекстуальний відповідник **«крильчатка»**, який є контекстуальним синонімом.

Розглянемо особливості перекладу медичних термінів.

1. **Seretide** enthält 2 Arzneimittel, **Salmeterol** und **Fluticasonpropionat** (8).	Серетид містить два лікарських засоби: сальметерол та флютиказонупропіонат (3).

У цьому прикладі наявні медичні терміни, які є вузькогалузевими і застосовуються у медичній галузі та належать до бронхо-астматичних препаратів. **Seretide** та **Salmeterol** – це прості терміни, для їх перекладу був використаний прийом транслітерації. Для перекладу терміну **Fluticasonpropionat** застосували також транслітерацію, окрім цього спостерігається додавання закінчення, що є більш типовим для норми мови перекладу.

2. **Salmeterol** ist ein **Bronchodilatator** mit langer Wirkungsdauer. **Bronchodilatatoren** erweitern die Bronchien in den Lungen und erleichtern so Ein- und Ausatmung (8).	**Сальметерол – бронхолітик** з подовженою тривалістю дії. **Бронхолітики** розширюють бронхи в легенях, і таким чином полегшують дихання (3).

У вихідному тексті наявні медичні терміни на позначення бронхо-астматичних препаратів. **Salmeterol** – це простий термін, для його перекладу був використаний прийом транслітерації. **Bronchodilatator** перекладено за допомогою словникового відповідника.

3. **Fluticasonpropionat** ist ein **Corticoid**, das das Ödem und die pulmonale Reizung verringert (8).	**Флютиказонупропіонат – кортикостероїд**, який зменшує набряк та подразнення легенів (3).

У вихідному реченні наявні два медичних терміни, які позначають бронхіально-астматичні препарати. Для перекладу терміну **Fluticasonpropionat** було застосовано прийом транслітерації, а також додавання закінчення, що є більш типовим для норми мови перекладу. Термін **Corticoid** є простим та вузькогалузевим медичним терміном. Для його перекладу використанорегулярний відповідник, який використовується в мові перекладу.

4. Informieren Sie Ihren Arzt, wenn Sie eines der folgenden Arzneimittel einnehmen, bevor Sie mit der Anwendung von Seretide beginnen: **β-Blocker** (zum Beispiel **Atenolol, Propranolol** und **Sotalol**) (8).	Проінформуйте лікаря перед початком прийому серетиду, якщо ви приймаєте один з наступних препаратів: **Бета-блокатори** (наприклад, **атенолол, пропранолол** або **соталол**) (3).

У вихідному реченні наявні чотири вузькогалузеві медичні терміни. Для перекладу терміну **β-Blocker** застосовано відповідник, якій існує в мові перекладу та позначає це поняття. Терміни **Atenolol, Propranolol, Sotalol** перекладаються за допомогою транслітерації.

5. Es ist möglich, dass sich Ihre **Asthma-Symptome** gut beherrschen lassen, wenn Sie Seretide zweimal täglich anwenden (8).	Прояви **симптомів астми** можна тримати під контролем, у разі прийому серетиду двічі на добу (3).

Термін **Asthma-Symptom** перекладено за допомогою словникового відповідника.

6. Cetirizin HEXAL Saft bei Allergien ist ein **Antiallergikum** (7).	Цетризин Гексал, сироп від алергії являється **антиалергеном** (4).

Термін **Antiallergikum** перекладено також за допомогою словникового відповідника.

7. Sinupret forte ist ein pflanzliches Arzneimittel bei Entzündungen der Nasennebenhöhlen. Sinupret forte wird angewendet bei akuten und **chronischen Entzündungen der Nasennebenhöhlen** (8).	Синупрет форте – це рослинний лікарський засіб проти запалень навколоносових (придаткових) пазух носа. Синупрет форте застосовують при гострих та **хронічних запаленнях навколоносових пазухах носа** (3).

У вихідному реченні вживані два медичних терміни. Термін **chronische Entzündung** – це термін-словосполучення, складається з іменника та прикметника, позначає тип реакції організму на певні чинники. Термін перекладено за допомогою словникового відповідника. Складний термін **Nasennebenhöhlen** перекладається також за допомогою регулярного відповідника.

Розглянемо особливості перекладу економічних термінів.

1. Durch einen Wechsel zur **Kreislaufwirtschaft** könnten die europäischen Unternehmen 600 Milliarden Euro sparen. Und wir würden weniger **Treibhausgase** ausstoßen (9).	Перехід до **циркулярної економіки** заощадить для промисловості Європи 600 млрд євро і зменшить викиди **парникових газів** (12).

Економічний термін **Kreislaufwirtschaft** має в мові перекладу регулярний словниковий відповідник, який використовує перекладач для адекватної передачі змісту поняття. **Treibhausgas** – термін, який може використовуватись в різних фахових галузях, перекладено також за допомогою словникового відповідника.

2. Bis heute fragen sich viele Iren, warum sich die **Troika** nicht darauf konzentriert hat, das Bankenwesen zu reformieren. Sie hoffen auf ein baldiges Ende der **Sparpolitik** (11).	Сьогодні багато ірландців і досі не розуміють, чому **Трійка** не обмежилася місією реструктуризації банків, і прагнуть забути часи **жорсткої економії** (12).

У вихідному реченні економічний термін **Sparpolitik**, який дослівно перекладається як «політика економії», відтворюється за допомогою прийому контекстуальної заміни. В цьому контексті перекладач вилучає лексичну одиницю «Politik», і перекладає першу частину терміну, застосовуючи стилістичну спеціалізацію, не **«економія»** а як **«жорстка економія»**.

Окрім цього, в реченні наявна політична реалія **Troika**, яка позначає об'єднання трьох європейських організацій: Європейського центрального банку, Міжнародного валютного фонду та Європейської комісії. Для її перекладу автор застосував прийом транслітерації, але відповідно до норми української мови.

3. Der **Außenhandelsüberschuss** Deutschlands ist riesig. Er beträgt ungefähr neun Prozent. Dadurch entsteht ein Ungleichgewicht, um das man sich kümmern muss (10).	Німеччина має зараз величезний **профіцит зовнішньої торгівлі**, близько 9%. Тож, це призводить до дисбалансу, який потрібно вирішити (12).

Економічний термін **Außenhandelsüberschus** має словниковий відповідник, який використовує перекладач в процесі переклад.

4. 2011 machte die portugiesische Verschuldung 111 Prozent des **Bruttoinalndproduktes** aus. Heute hat sie 130 Prozent erreicht (10).	У 2011 році португальський борг сягнув 111% **ВВП**. Сьогодні він становить вже 130% (12).

Використаний у вихідному тексті економічний термін **Bruttoinlandprodukt** є часто вживаним в економічних текстах та має словниковий відповідник в мові перекладу, який обирає перекладач для перекладу, але використовує прийняте у нормі мови перекладу скорочення.

5. Man sollte einen **Notfallplan** haben, denn es geht immer etwas schief. So ein Plan kann sich als sehr nützlich erweisen, um mit späteren Krisen oder **Marktschwankungen** umzugehen (10).	Потрібно мати **план на випадок надзвичайної ситуації**, адже вони завжди виникають. Такий підхід дозволить конструктивно керувати ситуацією за умов потенційної кризи та **нестабільності на ринку** (12).

Notfallplan – термін, який може використовуватися у багатьох терміносистемах. Він не має словникового відповідника в мові перекладу, отже, його відтворено за допомогою прийому експлікації. Економічний складний термін **Marktschwankung** перекладається за допомогою калькування, але для передачі другої частини складного іменника (*Schwankung – коливання*) перекладач обирає прийом контекстуальної заміни, використовуючи лексему **«нестабільність»**.

6. Viele Kleinunternehmer haben laufende Kredite auf Euro- oder Dollar-Basis, die durch die **Abwertung** doppelt so teuer geworden sind (10).	Як відомо, багато маленьких компаній тримають свої поточні кредити в євро або доларах, які через **девальвацію** національної валюти стали тепер удвічі дорожчими (12).

Економічний термін **Abwertung** перекладено за допомогою регулярного словникового відповідника.

Висновки з даного дослідження. Під час порівняльного аналізу технічних інструкцій до приладів, медичних інструкцій щодо застосування лікарських засобів, економічних статей та їх українських перекладів було виявлено, що фахові різногалузеві тексти мають лексичні особливості, які становлять труднощі для перекладача. В першу чергу, йдеться про галузеві терміни, для перекладу яких потрібне точне розуміння специфіки тієї галузі, в якій працює перекладач. Основним способом перекладу фахових термінів є підбір регулярного словникового відповідника, який існує в мові перекладу та точно передає зміст специфічної мовної одиниці на позначення певних предметів та явищ. В процесі порівняльного аналізу тексту оригіналу та тексту перекладу було визначено, що фахові терміни можуть перекладатися за допомогою транскрипції, транслітерації, калькування та контекстуальної заміни.

Список літератури:

1. Брандес М. П. Стилистика текста. Теоретический курс: Учебник / М. П. Брандес. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Прогресс-Традиция; ИНФРА–М., 2004. – 398 с.
2. Дьяков А. С. Основи термінотворення: семантичний та соціолінгвістичний аспекти / А. С. Дьяков, Т. Р. Кияк, З. Б. Куделько. – К.; КМАcademia, 2000. – 208 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми / В. І. Карабан. – Вінниця: Нова книга, 2004. – 576 с.
4. Кияк Т. Р., Науменко А М., Огуй О. Д. Перекладознавство (німецько-український напрям). Підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 543 с.
5. Кияк Т. Р. Запозичення та інтернаціоналізми у фахових мовах / Т. Р. Кияк // Вісн. Житомир. держ.ун-ту ім. І. Франка. – 2006. – № 27. – С. 32-34.
6. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник / І. В. Корунець – Вінниця: Нова книга, 2008. – 512 с.
7. Кур'янова М. О. Граматичні труднощі перекладу німецькомовних науково-технічних текстів українською мовою: дис. ...канд. Філол. Наук: 10.02.16. / М. О. Кур'янова; Київський національний університет ім. Тараса Шевченка. – К., 2005. – 202 с.
8. Кучер З. І., Орлова М. О., Редчиць Т. В. Практика перекладу. Навчальний посібник / З. І. Кучер, М. О. Орлова, Т. В. Редчиць. – Вінниця: Нова книга, 2013. –502 с.
9. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу: Навчальний посібник / А. Я. Коваленко. – Вінниця: Нова книга, 2001. – 290 с.
10. Латышев Л. К. Технология перевода: Учеб. пособие для студ. лингв, вузов и фак. / 2-е изд., перераб. и доп. / Л. К. Латишев – М.: Издательский центр «Академия», 2005. –320 с.
11. Міщенко А. Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу: монографія / А. Л. Міщенко – Вінниця: Нова книга, 2013. – 448 с.
12. Heidrich F. Kommunikationsoptimierung im Fachbbersetzungsprozess. – Berlin: Frank&Timme, 2016. – 117 s.

Ілюстративний матеріал:

1. Інструкція з експлуатації морозильної камери «Indesit OF 1A 100».
2. Інструкція з експлуатації плити та духовки «Indesit I5V62A /EU».
3. Інструкція щодо застосування лікарського засобу «Синупрет форте».
4. Інструкція щодо застосування лікарського засобу «Цетризингексал».
5. Bedienungsanleitungen Gefriertruhe «Indesit OF 1A 100».
6. Bedienungsanleitungen Herd und Ofen «IndesitI5V62A /EU».
7. Beipackzettel:»Cetirizin HEXAL Saft bei Allergien».
8. Beipackzettel: «Sinupret forte».

9. Euronews [електронний ресурс] «Kreislaufwirtschaft: Gut fьr die Umwelt und die Unternehmen». – Режим доступу: http://de.euronews.com/
10. Euronews [електронний ресурс] «Strukturelle Reformen, ein Erfolgsrezept?». – Режим доступу: http://de.euronews.com/
11. Euronews [електронний ресурс] «Амстердам – вітрина циркуляційної екноміки». – Режим доступу: http://ua.euronews.com/
12. Euronews [електронний ресурс] «Реформування для вирішення структурних проблем». – Режим доступу:http://ua.euronews.com/
13. Euronews [електронний ресурс] «Чи може борг бути корисним?». – Режим доступу:http://ua.euronews.com/

Кучер З.И., Сидоренко Л.Н.
Черкасский государственный технологический университет

ЛЕКСИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА НЕМЕЦКОЯЗЫЧНЫХ СПЕЦИАЛЬНЫХ РАЗНООТРАСЛЕВЫХ ТЕКСТОВ

Аннотация
Предлагаемая статья посвящена исследованию лексических особенностей перевода немецких специальных разноотраслевых текстов на украинский язык. Главным критерием, отличающим один жанр научно-технической литературы от другого, является функциональное назначение текста. Именно оно и детерминирует отбор конкретных языковых средств для определенного отраслевого текста. Знание лексико-грамматических особенностей разноотраслевых текстов определяет правильный выбор соответствующих языковых средств и способствует созданию адекватного перевода.
Ключевые слова: термин, терминосистема, калька, контекстуальная замена.

Kucher Z.I., Sydorenko L.M.
Cherkasy State Technological University

LEXICAL FEATURES OF TRANSLATION OF GERMAN-LANGUAGE PROFESSIONAL TEXTS OF DIFFERENT BRANCHES

Summary
The article deals with the analyses of lexical peculiarities of translation of German texts belonging to different branches of learning into Ukrainian. The main criterion distinguishing one genre of science and technical literature from the other is the functional presentation of a text. That is exactly what determines the choice of necessary language means for an established text. Knowledge of lexical and grammatical peculiarities of the texts belonging to different branches of learning in the process of translation designates the right choice of necessary language means and leads to the adequate translation.
Keywords: term, system of terms, calque, context replacement.